

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/
KARAR NO : 2020/

DAVACI :
VEKİLİ : AV. SADİ KAYABAŞI
-UETS[16859-58983-77895]

DAVALI : OSMANGAZİ BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV.
Santral Garaj Mah. Ulubatlı Hasan Bulv. No:10 Osmangazi
Belediye Başkanlığı Hukuk İşleri Müdürlüğü
Osmangazi/BURSA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Bursa ili Osmangazi ilçesi Mahalles ' ada 3 parsel sayılı taşınmazda; ruhsatsız ve kaçak olarak inşaat yaptığından bahisle 3194 Sayılı İmar Kanununun 42.maddesi uyarınca verilen idari para cezasının, Asliye Ceza Mahkemesi'nce verilen mahkumiyet kararı dikkate alınarak kaldırılması istemli olarak yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin 31.03.2020 gün ve 660 sayılı Osmangazi Belediye Encümeni kararının; 3194 sayılı Kanununun 42/7 maddesi uyarınca, aynı eylem nedeniyle Ceza Mahkemelerinde yargılanması sonucu almış olduğu hapis cezaları dikkate alınarak kaldırılması gerektiği öne sürülerek iptali ile ödemiş olduğu 34.287.06-TL'nin iadesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacı tarafından inşa edilen yapının tamamının ruhsatsız ve kaçak olduğundan tamamı için işlem yapıldığı dolayısıyla yapılan işlemlerde herhangi bir hata bulunmadığı hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce işin gereği düşünüldü:

Dava, Bursa ili Osmangazi ilçesi ' Mahallesi ' ada ' parsel sayılı taşınmazda; ruhsatsız ve kaçak olarak inşaat yaptığından bahisle 3194 Sayılı İmar Kanununun 42.maddesi uyarınca verilen idari para cezasının, Asliye Ceza Mahkemesi'nce verilen mahkumiyet kararı dikkate alınarak kaldırılması istemli olarak yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin 31.03.2020 gün ve 660 sayılı Osmangazi Belediye Encümen kararının iptali ile ödemiş olduğu 34.287.06-TL'nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42/1. maddesinde; "Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır." hükmü, 42/2. maddesinde; "Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beşyüz Türk Lirasından az olmamak

T.C.

BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/

KARAR NO : 2020.

üzere, aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır." hükmü, 42/7. maddesinde; "ruhsat alınmadan veya ruhsat ve eklerine veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının yapı sahibine veya müteahhidine idari para cezası verileceği, ... tahsil olunan idari para cezalarının, aynı fiil nedeniyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 184 üncü maddesine göre mahkûm olanlara faizsiz olarak iade edileceği hükmüne yer verilmiştir." hükmü yer almaktadır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Cezalar" başlıklı 45. maddesinde; "Suç karşılığında uygulanan yaptırım olarak cezalar, hapis ve adlî para cezalarıdır." hükmü, "Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar" başlıklı 50/1 maddesinde; "Kısa süreli hapis cezası, suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre; a) Adlî para cezasına çevrilebilir" hükmü, "Adlî para cezası" başlıklı 52/1 maddesinde; "Adlî para cezası, beş günden az ve kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde yediyüzotuz günden fazla olmamak üzere belirlenen tam gün sayısının, bir gün karşılığı olarak takdir edilen miktar ile çarpılması suretiyle hesaplanan meblağın hükümlü tarafından Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir." hükmü, "İmar kirliliğine neden olma" başlıklı 184/1. maddesinde; "Yapı ruhsatı alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının Mahallesi Hakan Sokak No:2 adresinde mevcut ada parseldeki taşınmazına ruhsatsız ve kaçak olarak inşaat yaptığı gerekçesiyle 07.05.2007 tarih ve 38/1884 Sayılı 1.Fen zaptına istinaden 22.05.2007 tarih ve 2128 Sayılı Encümen kararı ile 2645-TL para cezası verilmesine ve inşaatın yıkımına karar verildiği, 1.Fen zaptına riayet edilmediğinin görülmesi üzerine 05.05.2008 tarihli 5/242 sayılı 2.Fen zaptı tanzim edilerek 05.06.2008 tarih ve 2245 Sayılı Encümen kararı ile 5.290-TL para cezası ve inşaatın yıkılmasına karar verildiği, 2.Fen zaptına riayet etmediği görüldüğünden 02.07.2008 tarih ve 15/715 sayılı 3.Fen zaptı düzenlenerek 22.07.2008 tarih ve 2827 Sayılı Encümen kararı ile 10.580-TL idari para cezası ve kaçak inşaatın yıkılması kararı alındığı ancak Bursa 2.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 05.05.2011 gün ve 2010/868 E. 2011/426 K. Sayılı kararı ile 3.Fen zaptına istinaden verilen 10.580-TL para cezasının kaldırılmasına 23.08.2011 tarihli Encümen kararı ile para cezasının iptaline karar verildiği, 3.Fen zaptına riayet edilmediğinin görülmesi üzerine 29.06.2012 tarih ve 47/2321 Sayılı 4.Fen Zaptı tanzim edilerek 10.07.2012 tarih ve 1939 sayılı kararı ile 25.553 TL para cezası alınmasına ve inşaatın yıkılmasına karar verildiği, ancak yapı sahibinin (davacının) 4.fen zaptına da riayet etmeyerek inşaatı devam ettirdiğinden 26.01.2015 tarih ve 65/3242 sayılı 5.Fen zaptı tanzim edilerek 03.02.2015 gün ve 223 Sayılı Encümen kararı ile 31.524- TL para cezası ile cezalandırılmasına ve ruhsatsız inşaatın yıkılmasına karar verildiği, yukarıda anılan farklı tarihlerdeki fiilleri nedeniyle ayrıca imar kirliliğine neden olmak suçlarından dolayı yargılanmış olduğu Bursa 11.Asliye Ceza Mahkemesi'nin E:2009/263 sayılı kararıyla ay, Bursa 2.Asliye Ceza Mahkemesi'nin E:2010/868 sayılı kararıyla da hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, ayrıca aynı fiil nedeniyle açılan Bursa 8.Asliye Ceza Mahkemesinin E:2012/932 sayılı dosyasında ise mükerrerlik nedeniyle davanın reddine karar verildiği, davacıya en son 03.02.2015 tarih ve 223 Sayılı Encümen Kararı ile kesilen 31.524-TL imar para cezasının 34.287.06-TL olarak 14.12.2017 tarihinde ödendikten sonra, imar para cezasına konu eylemleri nedeniyle almış olduğu mahkumiyet kararları da dikkate alınarak imar para cezasının kaldırılmasına karar verilmesi istemiyle yapmış olduğu başvurusunun 31.03.2020 tarih ve 660 Sayılı Encümen kararı ile reddedilmesi üzerine anılan işlemin iptali ile ödemiş olduğu tutarın tahsiline karar verilmesi istemiyle görülmekte olan iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Hukukun genel ilkelerinden biri olan "non bis in idem" ilkesi uyarınca, bir kişinin

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/

KARAR NO : 2020/

tek bir eylemden dolayı iki ayrı cezaya çarptırılması olanaklı değildir. Bu ilkeye göre, kişinin suç teşkil eden kaç eylemi varsa o kadar suç ve o kadar ceza olmalıdır. Bu ilke, tek bir eylemden dolayı iki farklı cezalandırma yapılmasını ve kişinin hukuka aykırı eyleminden dolayı birden fazla cezai sorumluluğuna gidilmesini engelleyen bir ilkedir. Bu genel hukuk ilkesi olay kapsamında yorum yoluyla ortaya konulabileceği gibi kimi zaman mevzuata aktarılması nedeniyle kaynağını doğrudan mevzuattan alabilmektedir. Nitekim ruhsatsız inşa edilen yapı nedeniyle verilen idari para cezasının aynı fiil nedeniyle kişinin ceza hukukuna göre mahkûm olması halinde faizsiz olarak iade edileceği hükmü de bu durumu göstermektedir. Bu düzenleme bir kişinin tek bir eylemden dolayı iki ayrı cezaya çarptırılmayacağını ifade eden "non bis in idem" ilkesinin mevzuatta somutlaşmış ve açıklanmış halidir.

Bu durumda; davacının aynı fiil nedeniyle ayrıca ceza yargılamasında suçlu bulunduğu, fiilin cezalandırılmasının esas olması ve İmar Kanunu'nda da tahsil olunan idari para cezalarının aynı fiil nedeniyle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 184 üncü maddesine göre mahkûm olanlara faizsiz olarak iade edileceği hükmünün yer alması karşısında, kanunda aranan aynı fiil nedeniyle mahkum olma şartı işbu davada gerçekleştiğinden davalı idareye idari para cezasının kaldırılması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı görülmüş olup ödenen 34.287,06-TL'nin de davacıya iade edilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu işlemin İPTALİNE, ödemiş olduğu 34.287,06-TL'nin davacıya iadesine, aşağıda dökümü yapılan 192,60 TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 2,040.00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde Bursa Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere 31/12/2020 tarihinde karar verildi.

HAKİM

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	54,40-TL
Karar Harcı	54,40-TL
Vekalet Harcı	7,80-TL
Dosya bedeli	2,00-TL
Posta Gideri	74,00-TL
TOPLAM	192,60-TL